

agricultural diversity, and a shared earth. Chelsea Green Publishing.

Suomalainen, M., Hohenthal, J., Pyysiäinen, J., Ruuska, T., Rinkinen, J. & Heikkurinen, P. (2023) Food self-provisioning: a review of health and climate implications. *Global Sustainability* 6 e7. <https://doi:10.1017/sus.2023.6>

Roosa Wingström^a

Alue- ja ympäristötutkimuksen seuran muutoksen tuulet

Tämän numeron ilmestyessä olen toiminut kolme vuotta Alue ja Ympäristö -lehteä kustavan Alue- ja ympäristötutkimuksen seuran (AYS ry) puheenjohtajana. Näistä kolmesta vuodesta viimeisin on kulunut raskaissa merkeissä seuramme etsiessä tuloksetta uutta puheenjohtajaa toimintakykyisen johtokunnan kasaamiseksi. Ongelma ei toki ole uusi: kestävätilan tilanne on syntynyt useamman vuoden aikana, kun uusia jäseniä on ollut yhä vaikeampi houkutella mukaan seuratoimintaan.

Kuten Minna Santaoja ja Ossi Ollinaho (2024) kirjoittivat aiemmin tänä vuonna Alue ja Ympäristö -lehden pääkirjoituksessa, tieteellisen seuran pyörittämisen vaativuus konkreettisesti vastaa työtä tehdessä. Puheenjohtajana olen kuluttanut lukemattomia tunteja erilaisia rahoitushakemuksia, tilinpäätöksiä, veroilmoituksia ja tiedotteita väsäillen, samalla kun olen tehnyt päivätyötä väitöskirjan ja tutkimusprojektin parissa. Vaikka tähän asti asiat onkin saatu kunnialla hoidettua myös pienemmällä henkilömäärällä, on kohdattava se tosiasia, että seuratoiminta on jo useamman vuoden toiminut niin sanotusti jälkihöyryillä. Ilman varsinaista polttoainetta matkanteko pysähtyy väistämättä, ja ainakin allekirjoittaneen osalta tien pää on tässä.

Tieteellisen seuran puheenjohtajana toimiminen ei ole pelkästään aikaa vievää puurtamista; se on myös luottamustehtävä ja etuoikeus, jonka olen ottanut vakavasti. Olen kiitollinen kaikista ihmisistä, joiden kanssa olen saanut olla mukana seuratoiminnassa, sekä siitä kokemuksesta, jota olen seuratyön aikana kartuttanut. Erityisen hienoa on ollut työskennellä Alue ja Ympäristö -lehden julkaisemisen eteen. Haluan kiittää lehden koko toimituskuntaa heidän tekemästään pyyteettömästä työstä, jonka ansiosta suomenkielisellet alue- ja ympäristötutkimukselle on edelleen julkaisukanava. Olen todella ylpeä lehden korkeasta laadusta, jota lehden toimituskunta on pitänyt yllä seuramme tiukasta tilanteesta huolimatta. Kaikki lehden parissa työskentelevät ansaitsevat paitsi lisää resursseja, myös suuren kunnianosoituksen.

Alue ja Ympäristö -lehden toiminnan jatkumisen turvaaminen on ollut itselleni tärkeä henkilökohtainen tavoite, jonka eteen olen tehnyt töitä viimeisen vuoden aikana. Tämän vuoden kevätkokouksessa keskustelimme perusteellisesti seuramme tilanteesta. Kokouksessa päätimme, että AYS:n tärkeän perinnön säilyttämiseksi ja lehden toiminnan jatkamiseksi seuran toiminnassa on tehtävä muutos. Siksi pohdimme mahdollisuutta yhdistyä toisen seuran kanssa. Kokouksessa oltiin yksimielisiä siitä, että Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura (YHYS ry) on ensisijainen seura, jota AYS:n johtokunnan olisi mielekästä lähestyä yhdistymisasialla.

YHYS on ollut pitkään näkyvä seura suomenkielisellet tiedekentällä. Se edistää toiminnallaan yhteiskuntatieteellistä ympäristötutkimusta ja toimii tutkijoiden ja opiskelijoiden valtakunnallisena yhteistyöelimenä. AYS:lla ja YHYS:llä on pitkä yhteistyöhistoria

^a Alue- ja ympäristötutkimuksen seuran puheenjohtaja, roosa.wingstrom@uwasa.fi

muun muassa Versus-lehden perustamisessa, TSV:n piirissä tapahtuvassa tiedepoliittisessa vaikuttamisessa, Suomen Akatemian toimikuntajäsennyksissä sekä muissa tieteenalojamme edistävissä tieteellisissä ja yhteiskunnallisissa toiminnassa. Viime vuonna AYS ja YHYS päättivät yhteistyöstä koskien Alue ja Ympäristö -lehden kustantamista ja tämän vuoden alusta YHYS on ollut lehden toinen julkaisija. Näihin seikkoihin pohjaten olemme AYS:n johtokunnassa esittäneet jäsenistöllemme yhdistymistä YHYS ry:n kanssa.

Vaikka olen ollut AYS:n yli 50-vuotisen historian huomioiden mukana seuran toiminnassa vasta lyhyen aikaa, ymmärrän, kuinka isosta asiasta yhdistymisessä on kysymys. Seuramme on vuosikymmeniä profiloitunut yhteiskunnan ja ympäristön välisen suhteen alueelliseen tarkasteluun ja ollut arvostettu toimija suomalaisten tieteellisten seurojen kentällä. Korostankin, että yhdistymistä puoltavat syyt liittyvät puhtaasti resurssien niukkuuteen ja vapaaehtoisten seuratoimijoiden määrän vähentymiseen.

Allekirjoittaneen mielestä muutoksessa voidaan nähdä myös paljon hyvää. Yhdistyminen YHYS:n kanssa mahdollistaisi AYS:lle tärkeiden asioiden ajamisen jatkossa. Viime vuosien aikana kaikki muu paitsi Alue ja Ympäristö -lehden liittyvä työ seurassa on ollut lähes olematonta, ja tähän asiaan voitaisiin toivottavasti puuttua yhdistymisen jälkeen. AYS:n vuosikymmenten aikana esillä pitämiä näkökulmia voitaisiin tuoda mukaan YHYS:n toimintaan, esimerkiksi lisäämällä maantieteen ja aluetieteen näkyvyyttä seurassa. Erityisesti Alue ja Ympäristö -lehden osalta on tärkeää, että monitieteinen profili säilyy ja sitä vaalitaan aktiivisesti toimituskunnan ja toimittajien valinnoilla. Yhdistyminen tarjoaisi uusia vaikuttamisen keinoja sekä resursseja tehdä työtä suomenkielisen tieteen hyväksi.

Koska yhdistyslaki ei tunne seurojen yhdistymistä, muutoksessa on virallisesti kyse AYS:n toiminnan päättämisestä ja seuran lakkauttamisesta. Käytännössä voidaan puhua yhdistymisestä, koska seuran ydintoimintoja on tarkoitus jatkaa yhdessä toisen yhdistyksen kanssa. Yhdistyminen tarkoittaa joka tapauksessa muutoksia jäsenistölle. Jäseniä ei voida suoraan liittää YHYS:n jäseneksi, vaan kunkin nykyisen AYS:n jäsenen tulisi itse päättää liittymisestään uuteen seuraan. Myös Alue ja Ympäristö -lehden painetun version tilaaminen tapahtuu vuodesta 2025 alkaen YHYS:n kautta. AYS:n nykyiset jäsenet ja toiminnasta kiinnostuneet ovat tietysti erittäin tervetulleita jatkamaan järjestötyötä YHYS:n kanssa myös yhdistymisen jälkeen.

On selvää, että kansalliset tieteelliset seurat ja tiedejulkaisut ovat hankalassa asemassa, eikä tilanteeseen ole luvassa helpotusta. Tähän asti Suomessa on luotettu siihen, että tutkijat rakastavat omaa työtään ja suomenkielistä tiedettä niin paljon, että haluavat käyttää sen eteen vapaa-aikaansa joko vapaaehtoistyönä tai vain nimellistä korvausta vastaan. Vapaaehtoistyön tuottama arvo onkin moninkertainen verrattuna seurojen ja julkaisujen saamiin avustuseräisiin (Syrjämäki 2019). On vaikeaa nähdä, miten nykytilanteessa tieteellinen seura- ja toimitustyö saataisiin kestäväälle pohjalle. Santaoja ja Ollinaho (2024) esittelivät kirjoituksessaan mahdollisuuksia muutokselle. Tutkijat voivat esimerkiksi vaatia, että työajasta saisi varata enemmän aikaa yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja toimitustyöhön. Yliopistojen ja rahoittajien tulisi myös käsittää tieteellinen julkaisutoiminta ja seuratyö merkittävänä meriittinä, jolloin työn tekemisestä tulisi tutkijan uran kannalta tärkeää.

AYS:n ja YHYS:n mahdollisen yhdistymisen ympärillä vallitseva varovainen innostus on herättänyt minussa toivonkipinän siitä, että työtä suomenkielisen alue- ja ympäristötutkimuksen eteen jaksetaan vielä tehdä. Kipinästä saadaan toivottavaksi aikaiseksi tuli, jonka lämmössä suomenkielisen alue- ja ympäristötutkimuksen eteen jaksetaan puurtaa vielä jatkossakin.

Lähteet

- Santaoja, M. & Ollinaho, O. (2024) Kotimaisen tiedelehden tekemisen kestävämmät reunaehdot – vai sittenkin: omacheitoista toisin tekemistä? *Alue ja Ympäristö* 53(1) 1–11. <https://doi.org/10.30663/ay.145928>
- Syrjämäki, S. (2019) Rakkaudesta tieteeseen ja tutkimukseen. *niin & näin* 4/2019 124–125. <<https://netn.fi/artikkelit/rakkaudesta-tieteeseen-ja-tutkimukseen>>.